

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

LUONTOSELVITYS

Jämsä

Halli

Rantatien alue

kiinteistö 182-449-2-98

25.6.2025

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki

puh. 040 757 6122

miljoosuunnitteluhk@gmail.com

www.miljoosuunnittelu.fi

Sisällysluettelo

Johdanto.....	3
Selvitysalue.....	3
Esitietoselvitys.....	5
Selvitysmenetelmät.....	6
Luontotyytit ja muut alueet.....	6
Kostea keskiravinteinen lehto.....	8
Vartunut lehtipuuvaltainen lehtomainen/tuore kangas.....	9
Avoluhta.....	10
Havumetsävyöhykkeen puro.....	11
Muut alueet.....	12
Rakennettu ympäristö.....	12
Liito-oravalle, viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalisten elinympäristöjen arviointi.....	13
Liito-oravan elinympäristöt.....	13
Viitasammakon elinympäristöt.....	13
Sudenkorentojen elinympäristöt.....	14
Selvitysalueen luontoarvot.....	16
Selvityksen epävarmuustekijät.....	17
Yhteenvedo ja suositukset.....	17
Lähteet ja kirjallisuus.....	18

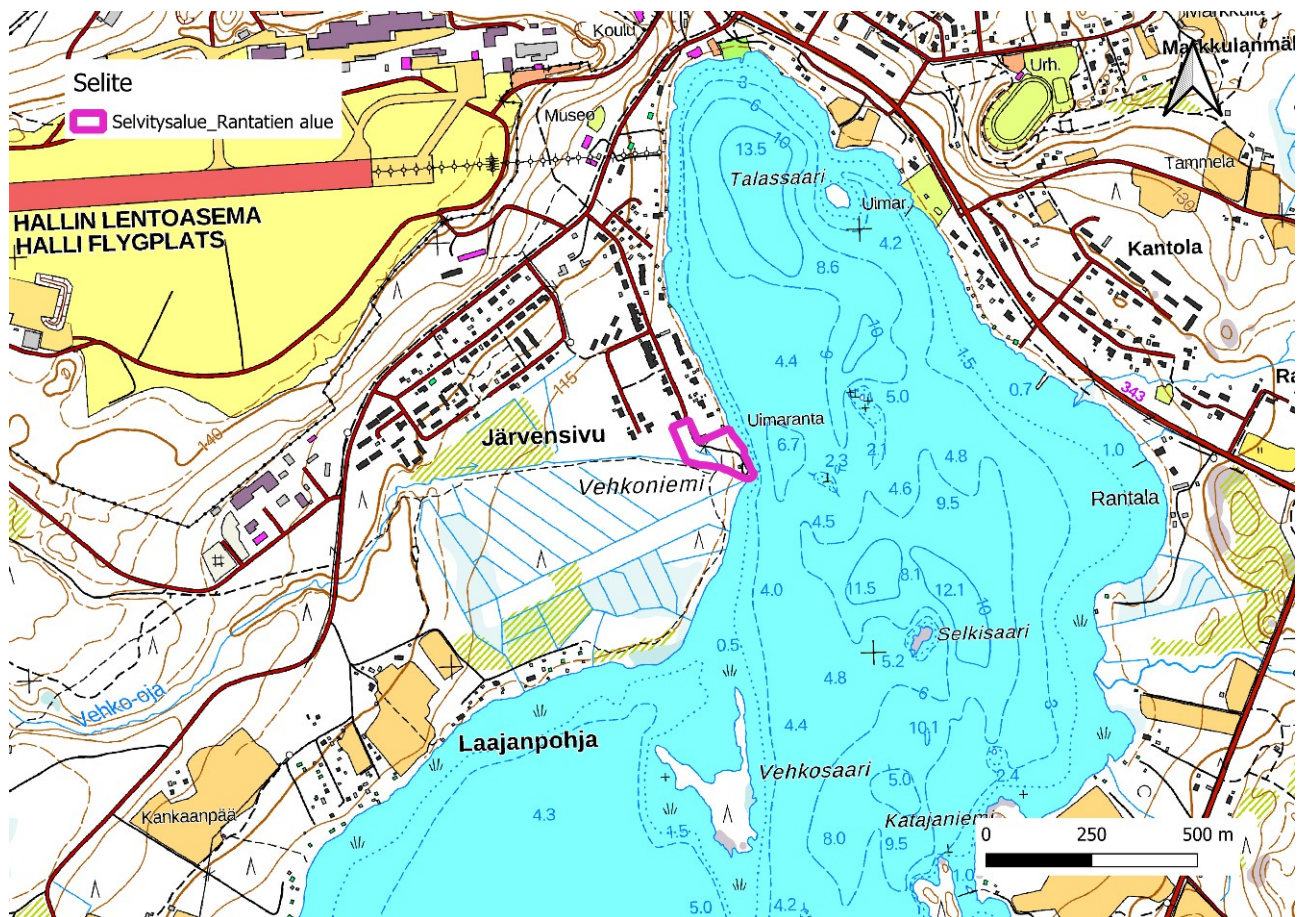
Kannen kuva: Selvitysalue ilmakuvassa rajattuna vaaleanpunaisella.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 1/2025)

Johdanto

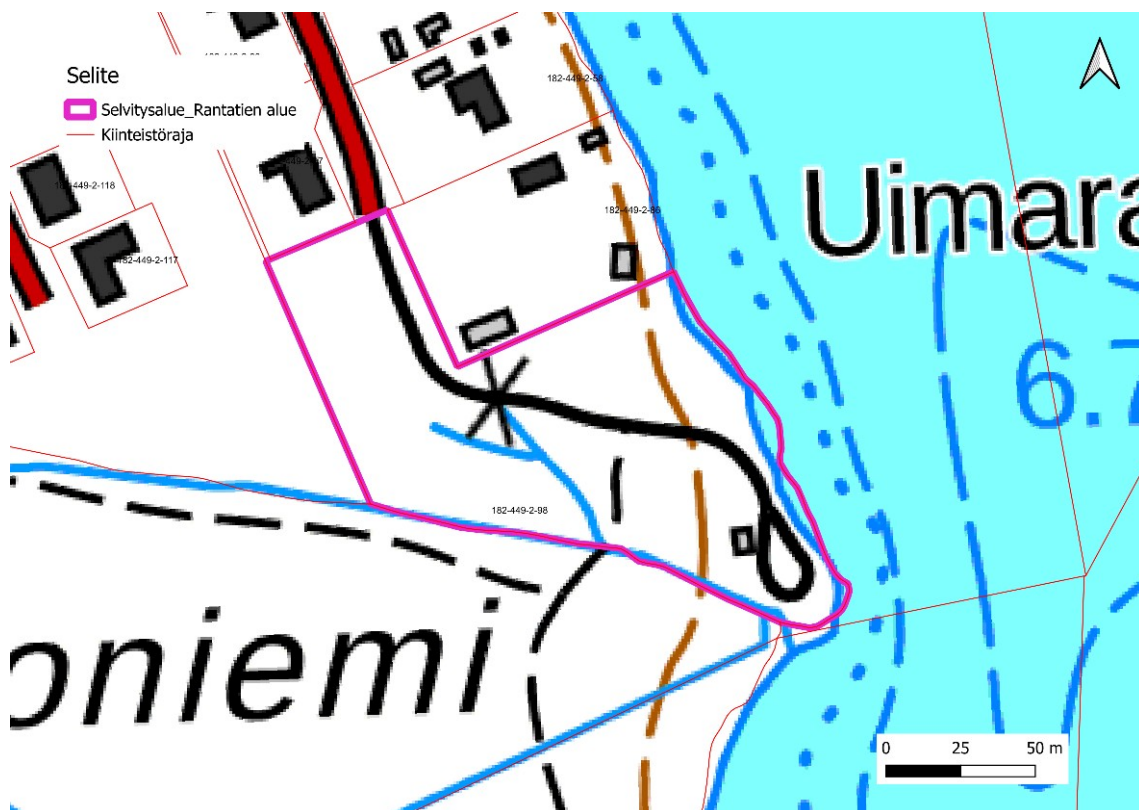
Tässä luontoselvityksessä selvitettäviä luontoarvoja ovat luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavat, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaiset uhanalaiset ja muut huomionarvoiset luontotyytit ja elinympäristöt. Lisäksi tarkastellaan EU:n luontodirektiivin tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien osalta liito-oravalle, viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalisia elinympäristöjä.

Selvitysalue

Selvitysalue sijaitsee Jämsän Hallissa Rantatien läheisyydessä kiinteistön 182-449-2-98 alueella. Selvitysalue rajoittuu Eväjärven rantaan. Selvitysalueen pinta-ala on noin 1,4 ha. (KUVAT 1-3).

KUVA 1. Selvitysalueen sijainti merkittynä vaaleanpunaisella.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 1/2025).

Esitietoselvitys

Alueelle tehtiin Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalissa lajihavaintojen aineistopyyntö käyttörajoitetusta aineistosta 8.6.2025. Aineistopyyntö tehtiin selvitysalueetta laajemmalle, myös mahdolliseksi vaikutusalueeksi arvioidulle alueelle. Aineistossa selvitysalueelle tai sen arvioituun vaikutuspiiriin ei kohdistunut yhtään merkille pantavaa lajihavaintoa.

Selvitysalueen vanhoja karttoja tarkasteltiin Vanhatkartat.fi – sivustolla. Kuvassa 4 esitetyn kartan mukaan selvitysalue on vuonna 1963 ollut osittain peltoa, mikä selittää alueen nykyisiä luonnonpiirteitä. Kartta antaa osviittaa myös kaivamalla syntyneistä ojista.

KUVA 4. Selvitysalueetta vuoden 1963 kartalla.

(Kartta: Vanhatkartat.fi, Maanmittauslaitoksen vanhat painetut kartat).

Selvitysmenetelmät

Alueelle tehtiin noin kahden tunnin kestoinen maastotarkastelu 9.6.2025 luontokartoittaja (EAT), miljöösuunnittelija (ins. AMK) Henna Koskisen toimesta. Tarkastelu tehtiin jalkaisin.

Luontotyyppien tarkastelussa kiinnitettiin huomiota erityisesti kasvillisuuteen ja muihin luonnonpiirteisiin.

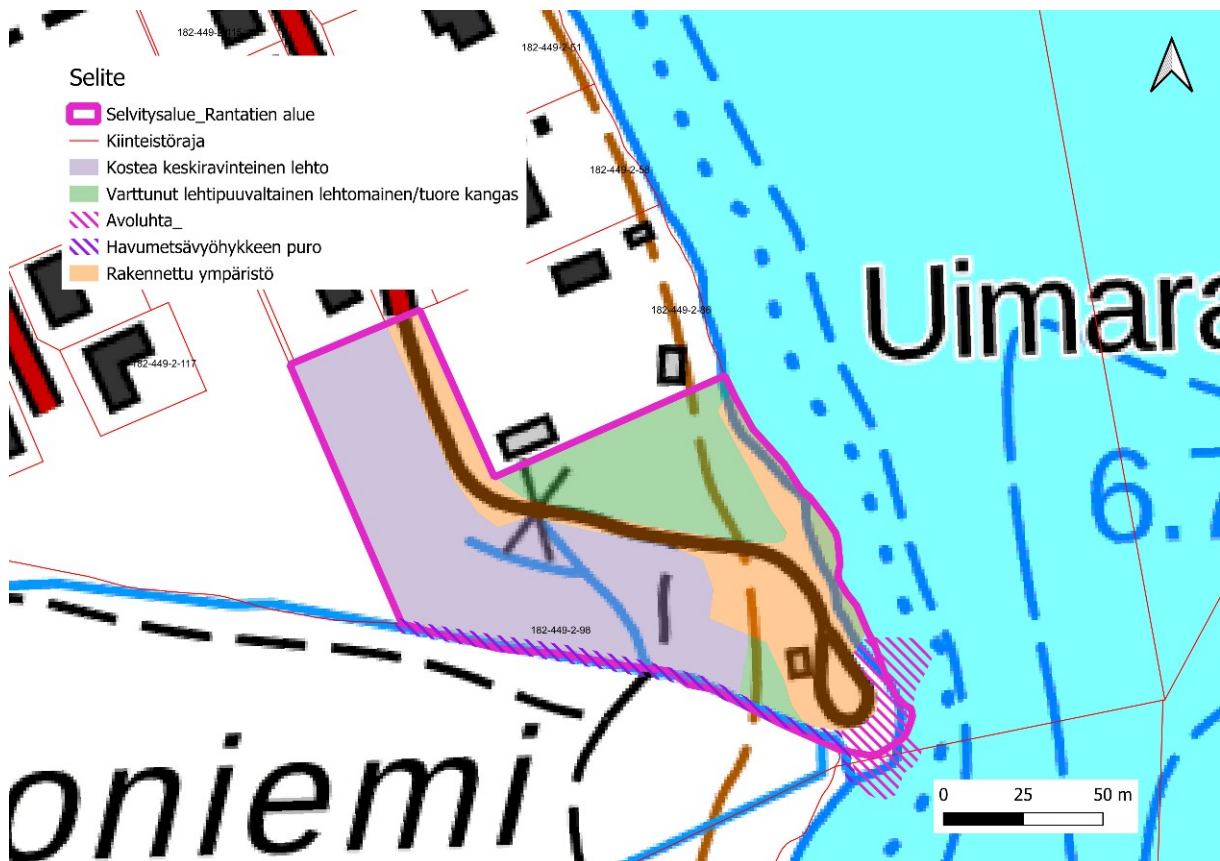
Liito-oravan potentiaalisten elinympäristöjen arvioinnissa kiinnitettiin huomiota alueen puustoon, erityisesti pesä- ja ravintopuiksi soveltuviin puihin, suoja puustoon ja kulkuyhteyksiin.

Viitasammakon potentiaalisten elinympäristöjen arvioinnissa tarkasteltiin sijaitseeko alueella viitasammakon lisääntymisalueeksi soveltuvia oja, lampia tai matalia järvenrantoja kosteissa ympäristöissä.

Sudenkorentojen potentiaalisten elinympäristöjen arvioinnissa kiinnitettiin huomiota erityisesti vesiympäristöihin, joissa esiintyy runsaasti vesikasvillisuutta.

Luontotyytit ja muut alueet

Selvitysalueen luontotyytit ja muut alueet on esitetty seuraavilla kartoilla (*KUVAT 5-6*). Tarkemmin alueista on kerrottu tekstissä karttojen jälkeen.

KUVA 5. Selvitysalueen luontotyytit ja muut alueet maastokartalla.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 1/2025).

KUVA 6. Selvitysalueen luontotyytit ja muut alueet ilmakuvassa.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 1/2025).

Kostea keskiravinteinen lehto

Alueen kuvaus:

Vanhan pellon vaikutus näkyi paikoin alueen kasvillisuudessa. Alueen puusto koostui pääasiassa varttuneesta koivusta. Alikasvoksena esiintyi etenkin pihlajaa, harmaaleppää sekä joitain kuusia. Pensaskerroksessa esiintyi muun muassa pajuja, vadelmaa ja mesiangervoa. Kenttäkerroksen lajeihin kuuluivat heinien ohella metsäalvejuuri, soreahiirenporras, metsäkorte, käenkaali, suo-orvokki, oravanmarja ja sudenmarja. (KUVA 7).

Luontotyyppin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018):

Silmälläpidettävä (NT)

Kohteen edustavuus:

Edustaa ekologiselta laadultaan uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä heikosti.

Heikentäviä tekijöitä:

- Osittain vanhaa peltoa
- Kaivettuja ojia
- Maalahopuusto niukkaa

KUVA 7. Selvitysalueen kosteaa keskiravinteista lehtoa.

Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen/tuore kangas

Alueen kuvaus:

Vanhan pellon vaikutus näkyi paikoin alueen kasvillisuudessa. Alueen puusto koostui pääasiassa koivusta, mutta myös esimerkiksi mäntyä esiintyi. Puusto oli varttunutta. Pensaskerroksessa esiintyi lähinnä lehtipuiden kuten pihlajan taimia. Kenttäkerroksen lajeihin kuuluivat heinien ohella mustikka, puolukka, metsätähti, oravanmarja, metsämitikka, metsäkorte ja lillukka. Lisäksi havaittiin komealupiinia (*Lupinus polyphyllus*), joka on säädetty haitalliseksi vieraslajiksi. (KUVA 8).

Luontotyyppin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018):

Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus:

Edustaa ekologiselta laadultaan uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä heikosti.

Heikentäviä tekijöitä:

- Osittain vanhaa peltoa
- Maalahopuusto niukkaa
- Haitalliseksi säädetyn vieraslajin (komealupiini) esiintymää

KUVA 8. Selvitysalueen varttunutta lehtipuuvaltaista lehtomaista/tuoretta kangasta. Vasemmassa reunassa luonnon monimuotoisuudelle tärkeää lahoppuuta: katkennut koivu koloineen. Etualalla violetein kukkivaa komealupiinia, joka on säädetty haitalliseksi vieraslajiksi.

Avoluhta

Alueen kuvaus:

Kasvillisuuteen kuuluivat muun muassa korpikaisla, järvikorte, suovehka ja kurjenjalka. Viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalista matalan veden ja runsaan kasvillisuuden omaavaa elinympäristöä. (KUVA 9).

Luontotyyppin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018):

Säilyvä (LC)

Kohteen edustavuus:

Edustaa ekologiselta laadultaan uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Heikentäviä tekijöitä:

- Sijaitsee rakennetun rantaympäristön laidalla

KUVA 9. Selvitysalueen rannan avoluhtaa.

Havumetsävyöhykkeen puro

Alueen kuvaus:

Vehko-oja -nimisen hiekkapohjaisen puron vesi oli kirkasta. Puro oli länsiosastaan luonnontilaisimmillaan. Siellä puustoon kuului järeitä kuusia ja vanhaa lehtipuustoa kääpineen, mutta myös nuorta lehtipuustoa. Puron ympäristössä ja sen yli kaatuneena oli runsaasti lahoppua. Varjoisaa kenttäkerrosta vallitsivat korpi-imarre ja soreahiirenporras. (KUVA 10). Itäosaa uomasta oli kaivettu ja siihen oli yhdistetty oja.

Länsiosaltaan puron välittömän lähiympäristön arvioitiin täyttävän metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet.

Luontotyyppin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018):

Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus:

Edustaa ekologiselta laadultaan uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Heikentäviä tekijöitä:

- Itäosastaan uomaa kaivettu ja yhdistetty oja

KUVA 10. Vehko-ojan puron länsiosaa selvitysalueen rajalla puron luonnontilaisimmilla osin.

Muut alueet

Rakennettu ympäristö

Alueen kuvaus:

Ranta-aluetta jossa muun muassa rakennuksia ja laitureita. Yksittäisiä puita kuten mäntyä ja haapaa. (KUVA 11).

KUVA 11. Selvitysalueen rannan rakennettua ympäristöä.

Liito-oravalle, viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalisten elinympäristöjen arviointi

Tässä selvityksessä keskitytään EU:n luontodirektiivin tiukan suojelun piiriin kuuluvista lajeista liito-oravalle, viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalisten elinympäristöjen arviointiin. EU:n luontodirektiivin tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulailla kielletty. Lisääntymis- ja levähdyspaikoilla tarkoitetaan lajin elinkierron kannalta oleellisia paikkoja, joilla on merkitystä lajin suojelun kannalta. Näitä ovat lisääntymiseen ja ravinnonhakuun käytettävät alueet, sekä talvehtimis- ja suojapaikat. Edellä mainitut lajit ovat myös luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Rauhoitettuja lajeja koskee luonnonsuojelulain 70 §, jonka mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden:

- 1) tahallinen tappaminen tai pyydystäminen;
- 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen; ja
- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsä elinkierron kannalta tärkeillä paikoilla. --

Liito-oravan elinympäristöt

Liito-oravalle (*Pteromys volans*) sopivin elinympäristö on varttunut kuusivaltainen sekametsä, jossa on järeää puustoa, kolopuita pesä- ja piilopaikoiksi, lehtipuita ravinnoiksi sekä kuusia suojapuustoksi. Liito-oravan pesäpaikkoja ovat kolot, jotka ovat yleensä haavoissa, sekä tavallisen oravan (*Sciurus vulgaris*) rakentamat risupesät. Liito-orava voi hyväksyä pesäpaikakseen myös esimerkiksi pöntön. Liito-orava elää nykytietämyksen mukaan koko elämänsä alueella, jonne se on synnyinkesänsä syksyllä asettunut.

Selvitysalueella esiintyi niukasti liito-oravan suosiossa tyypillisesti olevia haapoja. Tavallisen oravan tekemiä risupesä ei selvitysalueella havaittu. Suojapuuston vähäisyydestä johtuen selvitysalueen arvioitiin olevan epätodennäköistä liito-oravan elinympäristöä.

Selvitysalueen eteläpuolella metsä oli varttunutta ja kuusivaltaista. Myös lehtipuustoa esiintyi lähistöllä. Selvitysalue rajautui pohjoisosastaan asuinalueeseen, joten liito-oravan siirtymäreittinä selvitysalueen merkitys arvioitiin vähäiseksi.

Viitasammakon elinympäristöt

Viitasammakon (*Rana arvalis*) elinympäristöjä ovat suot, vesistöjen rannat, lammikot, ojat, kosteikot, rantaluhdat, sekä kosteat niityt ja metsät. Laji elää sekä vesi- että maaympäristössä. Kutu tapahtuu keväällä vedessä, jonka jälkeen sammakot nousevat maalle ja viettävät kesän maaympäristössä. Syyslokakuussa ne palaavat vesistöihin talvehtimaan. Talven viitasammakko viettää nykytiedon mukaan horroksessa vesialueiden pohjamutaan kaivautuneena ja mahdollisesti myös maakoloissa. Viitasammakko on nykytietämyksen mukaan varsin paikkauskollinen, eikä lähde kauaksi kutualueeltaan.

Selvitysalueella viitasammakolle potentiaalisia elinympäristöjä (lisääntymisalueita) arvioitiin olevan rannan avoluhdan alueella, jossa oli runsaasti suojakasvillisuutta matalassa vedessä. Lisäksi potentiaalia

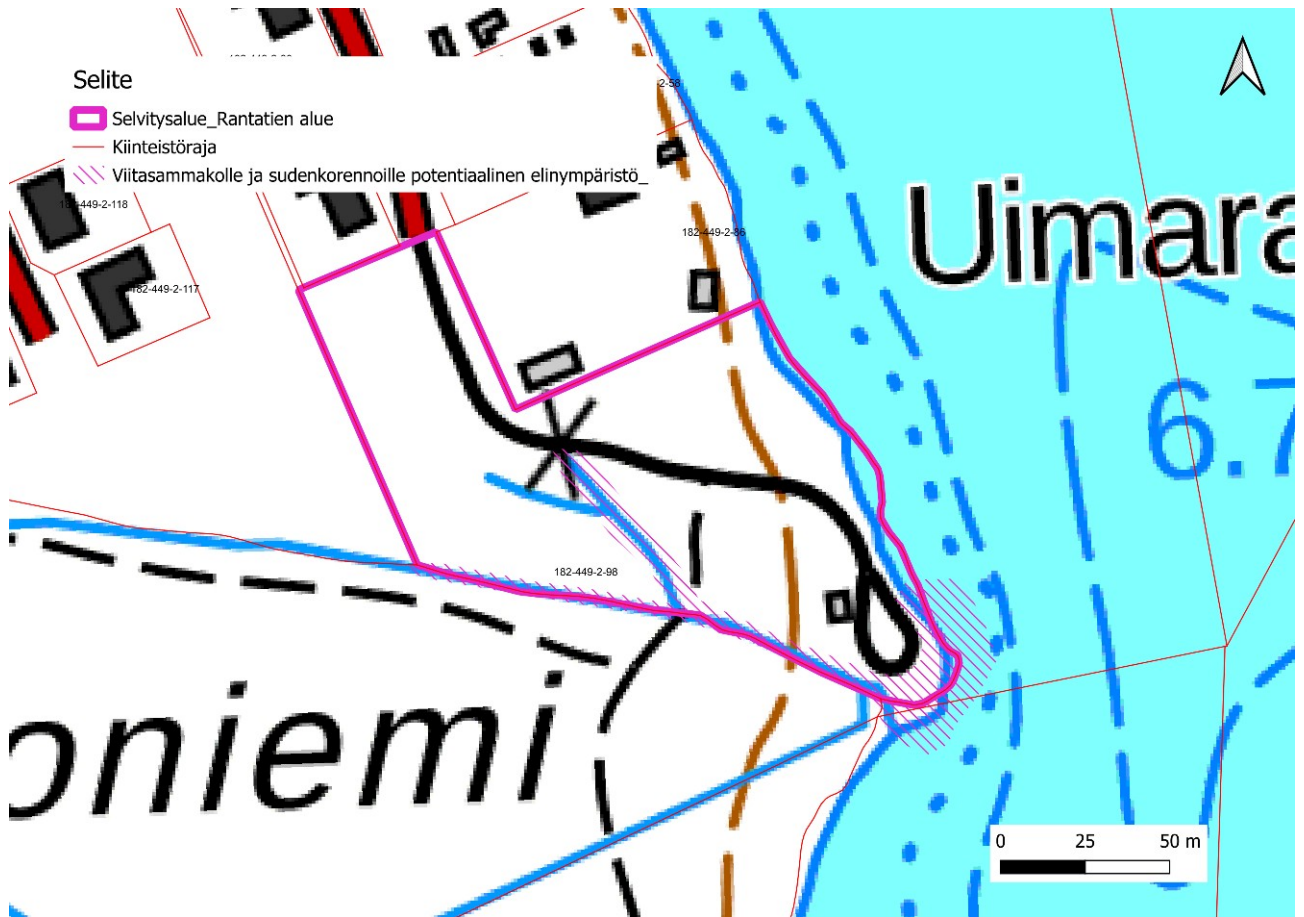
arvioitiin olevan avoluhdan alueelle laskevan ojan alueella. Alueet on merkitty vaaleanpunaisella viivoituksella kartalle kuvaan 12. Mikäli alueille tai niiden välittömään läheisyyteen suunnitellaan maankäytön muutoksia kuten ruoppauksia, kaivuita, vedenkulun muuttamista tai kasvillisuuden poistoa, tulisi viitasammakon esiintyminen alueilla kartoittaa.

Sudenkorentojen elinympäristöt

Vesiympäristöt, joilla esiintyy runsaasti vesikasvillisuutta ovat tyypillistä elinympäristöä sudenkorennoille. Toisille lajeille sopivia elinympäristöjä ovat virtavedet. Suomessa esiintyvistä sudenkorentolajeista luontodirektiivin tiukan suojelun piiriin kuuluvat

idänkirsikorento (*Sympecma paedisca*),
viherukonkorento (*Aeshna viridis*),
kirjojokikorento (*Ophiogomphus cecilia*),
sirolampikorento (*Leucorrhinia albifrons*),
lummelampikorento (*Leucorrhinia caudalis*) ja
täplälampikorento (*Leucorrhinia pectoralis*).

Sudenkorennoille potentiaalisia elinympäristöjä arvioitiin selvitysalueella sijaitsevan rannan avoluhdan alueella, jossa oli runsaasti vesikasvillisuutta matalassa vedessä. Lisäksi potentiaalia arvioitiin olevan avoluhdan alueelle laskevan ojan alueella. Alueiden arvioitiin soveltuvan mahdollisesti ainakin idänkirsikorennoille, sirolampikorennoille ja täplälampikorennoille. Alueet on merkitty vaaleanpunaisella viivoituksella kartalle kuvaan 12. Mikäli alueille suunnitellaan muuttavia toimia kuten ruoppauksia, kaivuita, vedenkulun muuttamista tai kasvillisuuden poistoa, tulisi sudenkorentojen esiintyminen alueilla kartoittaa.

KUVA 12. Viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalisiksi arvioidut elinympäristöt (vaaleanpunainen raidoitus). (Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 1/2025).

Selvitysalueen luontoarvot

Luontoarvojen arvoluokat ovat:

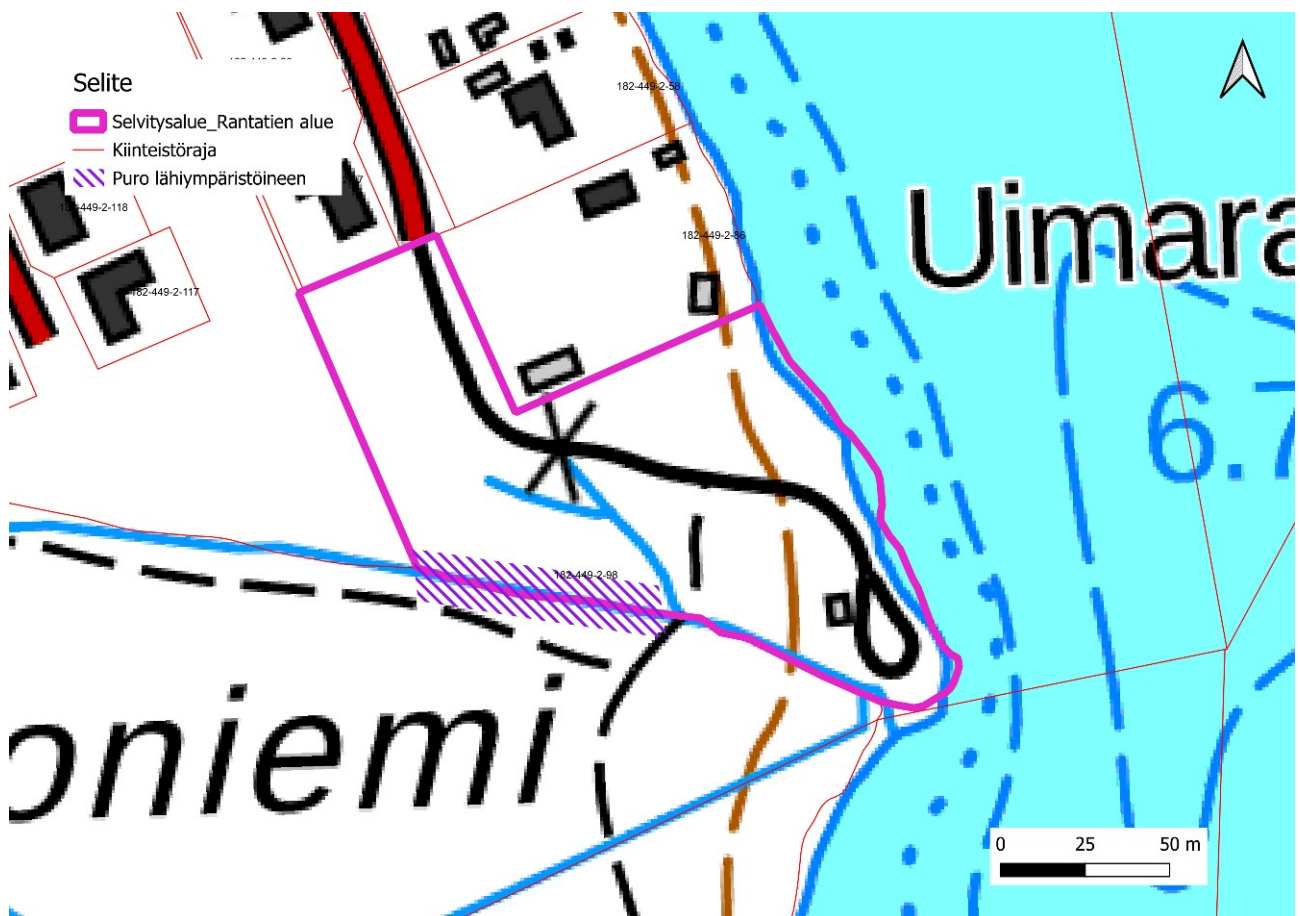
Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet

Luokka 2: Erityisen tärkeät kohteet

Luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Luokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

Selvitysalueella sijaitsevan Vehko-ojan puron länsiosa arvioitiin luonnontilaltaan kohtalaiseksi ja kuuluvan arvoluokkaan 4 *Monimuotoisuutta tukevat kohteet*. Alue kuuluu luontotyyppiin *havumetsävyöhykkeen puro*, josta on kerrottu tarkemmin sivulla 11. Puron välittömän lähiympäristön arvioitiin täyttävän metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Alue on esitetty violetilla viivoituksella selvitysalueen luontoarvot koostavalla kartalla kuvassa 13.

KUVA 13. Selvitysalueen luontoarvot:
- Vehko-ojan puron länsiosa lähiympäristöineen (violetti viivoitus).
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 1/2025).

Selvityksen epävarmuustekijät

Luontoselvitys pitää aina sisällään epävarmuustekijöitä, jotka liittyvät muun muassa luonnossa tapahtuvaan vaihteluun. Kasvillisuutta käsittelevässä selvityksessä epävarmuustekijät voivat liittyä esimerkiksi putkilokasvien eriaikaiseen kehitykseen. Tunnistusta voivat hankaloittaa esimerkiksi liian aikainen tai myöhäinen kehitysvaihe maastotarkastelun ajankohtaan nähden. Luontotyyppien määrittämiseksi tämän selvityksen ajankohta oli hyvä ja selvityksen epävarmuustekijät arvioitiin vähäisiksi.

Yhteenveto ja suositukset

Alueelta selvitettäviä luontoarvoja olivat luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavat, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaiset uhanalaiset ja muut huomionarvoiset luontotyyppit ja elinympäristöt. EU:n luontodirektiivin tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien osalta tarkasteltiin liito-oravan, viitasammakon ja sudenkorentojen potentiaalisia elinympäristöjä.

Selvitysalueella sijaitsi Vehko-ojan puro, joka kuului luontotyyppiin *havumetsävyöhykkeen purot (s.11)*. Puron länsiosa arvioitiin luonnontilaltaan kohtalaiseksi. Puroalue arvotettiin monimuotoisuutta tukevaksi kohteeksi (arvoluokka 4). *Havumetsävyöhykkeen purot* ovat vuoden 2018 uhanalaisuusarvioinnissa arvioitu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi ja luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi ne tulisi säilyttää. Luonnontilaltaan kohtalaiseksi arvioitu, säilytettäväksi suositeltu puroalueen osa on esitetty violetilla viivoituksella selvitysalueen luontoarvot koostavalla kartalla kuvassa 13.

Puron edellä mainitun osan välittömän lähiympäristön arvioitiin täyttävän metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Metsälain mukaan metsiä tulee hoitaa ja käyttää siten, että turvataan yleiset edellytykset metsien biologisen monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymiselle. Metsälain mukaisissa erityisen tärkeissä elinympäristöissä ei saa tehdä uudistushakkuuta, metsätietä, kasvupaikalle ominaista kasvillisuutta vahingoittavaa maanpinnan käsittelyä, ojitusta, purojen ja norojen perkausta eikä käyttää kemiallisia torjunta-aineita. Metsälakia sovelletaan sen 2 §:ssä mainituilla alueilla.

Suojapuuston vähäisyydestä johtuen selvitysalueen arvioitiin olevan epätodennäköistä liito-oravan elinympäristöä. Selvitysalue rajautui pohjoisosastaan asuinalueeseen, joten liito-oravan siirtymäreittinä selvitysalueen merkitys arvioitiin vähäiseksi.

Selvitysalueen rannan avoluhan sekä sen alueelle laskevan Vehko-ojan puron arvioitiin olevan viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalista elinympäristöä. Potentiaalisiksi arvioitu alue on esitetty vaaleanpunaisella viivoituksella kuvassa 12. Mikäli viitasammakolle ja sudenkorennoille potentiaalisiksi elinympäristöksi arvioidulle alueelle tai sen lähiympäristöön suunnitellaan maankäytön muutoksia kuten ruoppauksia, kaivuita, vedenkulun muuttamista tai kasvillisuuden poistoa, tulisi viitasammakon ja sudenkorentojen esiintyminen alueella kartoittaa.

Selvitysalueella havaittiin komealupiinia (*Lupinus polyphyllus*), joka on säädetty haitalliseksi vieraslajiksi. Komealupiinia suositellaan torjuttavaksi niittämällä kukinta-aikaan ennen hernenpalkojen kypsymistä.

Lähteet ja kirjallisuus

Maastokartat ja ilmakuvat: Maanmittauslaitoksen aineistoa 1/2025

Maanmittauslaitoksen vanhat painetut kartat: www.vanhatkartat.fi

Valokuvat: Henna Koskinen 9.6.2025.

Mäkelä, K. ja Salo, P. 2023. **Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.** 2. Korjattu painos. Suomen ympäristökeskus SYKE. 374 s.
Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-5640-3>

Luonnonsuojeluasetus. 31.11.2023/1066
Ympäristöministeriö. 14.12.2023
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20231066>

Luonnonsuojelulaki. 5.1.2023/9 muutoksineen.
Ympäristöministeriö. 1.6.2023.
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230009>

Metsälaki. 12.12.1996/1093 muutoksineen
Maa- ja metsätalousministeriö. 1.1.1997
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>

Vesilaki. 27.5.2011/587 muutoksineen
Oikeusministeriö. 1.1.2012
Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>

Luontotyyppien punaisen kirjan verkkopalvelu. Suomen ympäristökeskus SYKE. Saatavilla:
www.luontotyyppienuhanalaisuus.fi

Suomen Lajitietokeskus
Saatavilla: www.laji.fi

Hotanen, J-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A., ja Tonteri, T. 2013.
Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. 2. p. Metsäkustannus. 192 s.

Hotanen, J-P., Laine, J., Nousiainen, H., Penttilä, T., Saarinen, M. 2012.
Suotyyppit ja turvekankaat -opas kasvupaikkojen tunnistamiseen. Kariston Kirjapaino Oy.

Hanski, Ilpo K. 2016. **Liito-orava, biologia ja käyttäytyminen.** Metsäkustannus Oy. Latvia. 94 s.

Saarikivi, J. 2017. **Viitasammakko** (*Rana arvalis* Nilsson, 1842). Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim).
2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. s. 90–96. Suomen Ympäristö
1/2017. Ympäristöministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4638-1>

Korentowiki. Tietoa Suomen sudenkorennoista. www.sudenkorento.fi/kwiki